

Z LEŚNEGO ŚWIATA

Nr 7/2017 (96)

NIEMCY: Łagodniejszy kurs klimatyczny?

Rządy landów Brandenburgii oraz Nadrenii Północnej-Westfalii zamierzają ograniczyć tempo wdrażania polityki klimatycznej. Brandenburgia rządzona przez lewicową koalicję SPD/Die Linke ogłosiła, że zmniejszy cel redukcji emisji do 2030 roku z 72% do 55–62% wobec 1990 roku. Nowy rząd koalicji CDU/FDP w Nadrenii Północnej-Westfalii zapowiedział również ograniczenie celów redukcji emisji z 43–45% do około 40% (do 2030 roku) oraz osłabienie zapisów landowej ustawy o ochronie klimatu przyjętej przez poprzednią koalicję SPD i Zielonych.

Decyzje obu landów ogłoszone na kilka tygodni przed wyborami federalnymi pokazują, że Niemcy nie są już tak zdecydowanym orędownikiem polityki klimatycznej jak wcześniej. Pomimo wciąż wysokiego poparcia społecznego dla transformacji energetycznej i odnawialnych źródeł energii w Niemczech, władze lokalne zwłaszcza w landach z problemami ekonomicznymi nie są gotowe realizować polityki klimatycznej za wszelką cenę kosztem miejsc pracy i podatków z tego tytułu.

Decyzje niemieckich landów o ograniczeniu ambicji w redukcji celów emisyjnych CO₂ są kolejnym elementem wpływającym negatywnie na wizerunek Niemiec jako globalnego lidera polityki klimatycznej. W ciągu ostatnich ośmiu lat emisje gazów cieplarnianych w Niemczech nie zmniejszyły się. Stowarzyszenia reprezentujące sektor przemysłowy podkreślają, że aby utrzymać konkurencyjność gospodarki, Niemcy nie powinny spieszyć się z redukcją emisji.

Źródło: www.osw.waw.pl (TZ)

UNIA EUROPEJSKA: Nowy gatunek na liście alarmowej

Grzyb *Neonectria neomacrospora* (anamorfa *Cylindrocarpon cylindroides*) jest sprawcą raków drzewnych u gatunków z rodzaju *Abies*, chociaż jego obecność była stwierdzana również na świerkach, dagleziach i choinach. Jego pochodzenie jest niejasne. Po raz pierwszy został stwierdzony, jako sprawca uszkodzeń *Abies balsamea* w latach 30' w Ameryce Północnej. W Europie jest obserwowany od 2008 r., kiedy to stwierdzono jego obecność na zamierających jodłach w Norwegii. W 2011 tego samego patogena stwierdzono w Danii, a w 2015 w południowej Szwecji.

W czerwcu tego roku panel ekspertów Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin (EPPO) ds. szkodników kwarantannowych w leśnictwie zalecił umieszczenie *Neonectria neomacrospora* tzw. EPPO Alert List, czyli liście szkodników, które mogą stanowić zagrożenie dla krajów członkowskich EPPO.

Źródło: www.gd.eppo.int (HS)

ROSJA: Satelita pożarowy na orbicie

14 lipca Państwowa Kosmiczna Korporacja *Roscosmos* podała, że satelita Kanopus-V-1K został umieszczony na swojej orbicie. Jego zadaniem będzie monitorowanie pożarów lasów i przesyłanie raportów do instytucji rosyjskich zajmujących się m.in. bezpieczeństwem, rolnictwem, leśnictwem oraz kartografią. Pierwsze obserwacje z użyciem nowego satelity planowane są od sierpnia, kiedy to rozpocznie się trzymiesięczny okres testowy. Satelita, wyposażony w kamery na podczerwień, ma być zdolny do wykrycia pożarów już od rozmiarów 5 x 5 m i obserwacji terenu rozciągającego się na przestrzeni 2000 km. Obraz poddawany będzie analizie przez specjalistów z Centrum Badań nad Monitoringiem Ziemi (ang. *Research Center for the Earth's Operative Monitoring*) i dopiero uzyskane w ten sposób informacje mają być przekazywane do odpowiednich służb.

Źródło: tass.com (BK)

NIEMCY: Katastrofalne opady deszczu

Intensywne opady jakie przeszły w ostatniej dekadzie lipca nad Dolną Saksonią, spowodowały wiele uszkodzeń dróg leśnych. Szczególnie duże szkody odnotowano w rejonie Salzgitter w północno-zachodniej części Harzu. Po obfitych deszczach nawet małe potoki zamieniły się w potężne rzeki, podmywając szlaki komunikacyjne oraz korzenie drzew, które grożą ich przewróceniem. Miejscowi leśnicy starają się przede wszystkim przywrócić możliwość ruchu na tradycyjnych szlakach turystycznych oraz w pobliżu ludzkich osiedli. Zwracają się do ludności z apelem o wyrozumiałość, gdyż udostępnianie dróg musi trochę potrwać.

Źródło: www.forstpraxis.de (TZ)

FINLANDIA: Mobilny pokaz innowacji bioekonomicznych

Pomysł prezentacji fińskiego sektora leśnego jest genialnie prosty: objazdowa wystawa zamontowana na ciężarówce. Projekt o nazwie Bio Era rozpoczął się w czerwcu i potrwa do listopada.

Na ścianach mobilnego centrum nauki rzędy migających zielonych cyfr informują o stanie Ziemi. Liczba ludności świata stale rośnie przekraczając 7,5 miliarda, a emisja dwutlenku węgla osiągnie w tym roku 17 mld ton. Jedną z najszybciej zmieniających się liczb jest liczba e-maili: od północy do południa w letni czwartek wysłano ich prawie 140 tysięcy milionów.

Wystawa prezentuje najnowsze i najciekawsze wyroby z drewna opracowane w Finlandii. Choćby "drewniany kamień", materiał konstrukcyjny stosowany w ogrodach a wykonany z drewna pochodzącego z odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Bio Era jest wspólnym wysiłkiem całego fińskiego sektora leśnego. Głównymi sponsorami są: Fińska Fundacja Leśna i Fundacja Metsämiesten Säätiö.

Ciężarówka, zasilana biopaliwem, będzie podróżować po Finlandii i zatrzyma się w stu miastach. W sierpniu wystawa będzie odwiedzała szkoły: grupą docelową są młodzi ludzie w wieku od 13 do 19 lat, celem jest zainteresowanie ich bioekonomią.

Źródło: www.forest.fi (KJ)

FINLANDIA: Cyfrowy handel drewnem

W maju w Finlandii otworzył się nowy elektroniczny rynek handlu drewnem. Usługa o nazwie Kuutio (Kostka) prawdopodobnie jest jedyną tego rodzaju na świecie. Pomaga właścicielowi lasu znaleźć nabywców i równocześnie zbierać oferty.

Kuutio została opracowana przez Suomen Puukauppa Oy, firmę założoną przez główne podmioty sektora leśnego. Celem tej elektronicznej usługi jest pozyskanie drewna na rynek i zachęcenie nawet biernych właścicieli lasów, często żyjących w miastach, do jego sprzedaży. Liczbę takich fińskich właścicieli lasów szacuje się na dziesiątki tysięcy. "Kuutio poprawia również konkurencję w handlu drewnem. Mechanizm rynkowy pomoże ustalić właściwą cenę drewna" - mówi Mäkelä.

Usługa elektroniczna, taka jak Kuutio, jest możliwa dzięki obszernym i dokładnym informacjom o lasach w Finlandii. Kuutio uzyskuje dane bezpośrednio z metsään.fi, gdzie każda prywatna osoba od dawna mogła sprawdzić wszystkie informacje o swoim lesie. Fińskie Centrum Leśne zbiera dane o zasobach leśnych z wykorzystaniem skanowania laserowego, zdjęć lotniczych i wizyt polowych. Dane pokazują nie tylko wielkość gospodarstwa i wielkość drewna, ale również gatunki, wysokość, średnicę, wiek i liczbę drzew.

Metsään.fi zawiera również zalecenia dotyczące zarządzania lasami i pozyskania oraz pokazuje cenne tereny przyrodnicze i propozycje ochrony.

Źródło: www.forest.fi (KJ)

ALBANIA: Sezon pożarowy trwa

Susza i wysokie temperatury spowodowały falę pożarów lasów i pastwisk w Albanii. Zgodnie z doniesieniami tamtejszych służb ratowniczych, w różnych regionach kraju szalało w połowie lipca aż 12 dużych pożarów. Na tę chwilę ponad 200 osób, służby ratownicze i wojsko uczestniczyły w walce z żywiołem. W niektórych rejonach, z uwagi na niebezpieczne warunki i brak możliwości użycia sprzętu pożarniczego, operują tylko wojskowe śmigłowce. Priorytetem jest oczywiście ochrona terenów zamieszkałych. Pożary terenów otwartych to nie nowość dla tamtejszych władz. Problemem natomiast jest zbyt mała ilość jednostek straży pożarnych oraz brak nowoczesnego sprzętu. Ten, który jest, lata świetności ma już dawno za sobą. Szczególnie w tym trudnym terenie doskwiera brak typowych samolotów gaśniczych.

Źródło: www.tiranatimes.com (BK)

KANADA: Pożary w Kolumbii Brytyjskiej

W lipcu 2017 roku w południowej i środkowej Kolumbii Brytyjskiej miało miejsce wiele intensywnych pożarów. Wśród przyczyn takiego stanu rzeczy leży wysoka temperatura, mała ilość opadów oraz gradacje szkodników. Bezpośrednią przyczyną wystąpienia ponad 100 pożarów były natomiast burze które przetoczyły się nad tą prowincją od 7 lipca. Według „British Columbia Wildfire Service” 71 z nich trwało do 19 lipca. Objęły one obszar 300 tys. ha. 18 lipca zostały sfotografowane z pułapu satelitarnego przez MODIS – umieszczonego na pokładzie sztucznego satelity Terra, wystrzelonego przez NASA. Dym z pożarów rozprzestrzenił się nad prowincjami Kolumbia Brytyjska i Alberta pogarszając jakość atmosfery i powodując powstawanie chmur *Pyrocumululus* zdolnych do przemieszczania się z wiatrem na duże odległości. Według map opublikowanych przez „Ozone Mapping Profiler Suite” (OMPS) chmury przemieściły się nad tereny środkowych Stanów oraz prowincji Quebec. Pożary zmusiły natomiast do ewakuacji ponad 50 tys. osób, w tym 10 tys. mieszkańców Williams Lake (16 lipca). Podobną liczbę osób ewakuowano po raz ostatni w 2003 roku po pożarze w rejonie miejscowości Kelowna.

Źródło: earthobservatory.nasa.gov (TH)

UKRAINA: Pożar w Czarnobylu

Kolejny pożar strefy wyłączonej w pobliżu reaktora w Czarnobylu. Tym razem do podpalenia miało dojść podczas prac leśnych. Do pożaru zadysponowano jeden helikopter Mi-8 oraz samolot patrolowy AN 32P. Na miejscu z żywiołem walczyło ponad 100 strażaków i 22 samochody gaśnicze. Nie jest to pierwszy pożar w tym rejonie - poprzedni wybuch w 2015 roku niszcząc 400 ha powierzchni leśnej. Pożary w tym rejonie powodują znaczący wzrost emisji związków promieniotwórczych jak cez (ponad 10 krotnie przekroczone normy po pożarach z roku 2015), który akumuluje się w organizmie wywołując raka i białaczkę.

Źródło: www.rt.com (BK)

FINLANDIA: Opracować nowe wskaźniki zrównoważonego rozwoju

Mieszkańcy miast zwykle oglądają lasy z okna samolotu. Odważniejsi ośmielają się wychodzić poza asfalt i poznać zmysłami wielowiekową prawdę: Finlandia jest pokryta lasami. Co to oznacza?

Fińskie lasy gospodarcze są często niedoceniane i traktowane jako "lasz jednofunkcyjne", chociaż oferują nie tylko drewno, ale również liczne inne usługi ekosystemowe.

Jedną z fińskich specjalności w tym względzie jest malina moroszka (*Rubus chamaemorus*), która rośnie w głębokich i wilgotnych lasach i zawiera wiele razy więcej witaminy C, niż na przykład pomarańcza. Jej zbiór to opłacalne zajęcie dla wielu osób w północnej Finlandii. Drewno jest ważnym surowcem do bioekonomii. Dlatego większość lasów fińskich produkuje drewno do zastosowań przemysłowych. Jeśli chodzi o usługi ekosystemowe to lasy fińskie mają wysoką i zróżnicowaną produktywność. Ponadto zwykłe lasy gospodarcze wytwarzają większość opisanych usług równocześnie na tych samych powierzchniach. Jednak jak to pokazać? Według Timo Lehesvirta, dyrektora ds. leśnictwa w UPM, należy stworzyć, we współpracy z innymi branżami, narzędzia do wykorzystania w planowaniu zagospodarowania przestrzennego.

Wskaźniki zrównoważonego rozwoju powinny być opracowywane w taki sposób, abyśmy mogli uzyskać wszechstronny i poprawny obraz oddziaływań różnych gałęzi przemysłu i działalności człowieka na przyrodę i środowisko naturalne. Wartość lasów komercyjnych musi być pokazana w sposób przejrzysty.

Źródło: www.forest.fi (KJ)

DANIA: Biopaliwo z sosny

Lignina jest jednym z podstawowych składników drewna - nadaje mu wytrzymałość i utrzymuje jego sztywność. Jest to także drugi najczęściej występujący naturalnie polimer na świecie, ale pierwszy składający się z aromatycznych jednostek monomerowych. Może być surowcem odnawialnym wykorzystywanym do produkcji paliw i substancji chemicznych bez zastosowania skomplikowanych procesów petrochemicznych. Ostatnio skomercjalizowano nowe procesy wytwarzania ligniny o wysokiej czystości, a w najbliższych latach przewiduje się dużą dostępność tego biomateriału, który może być wykorzystywany przez przyszłe biorafinerie. W ramach finansowanej przez UE inicjatywy CRACKING OF LIGNIN opracowano nowy reaktor laboratoryjny do przekształcania ligniny w biopaliwo i substancje chemiczne działające w wodzie o wysokiej temperaturze i ciśnieniu (konwersja hydrotermiczna w wodzie w stanie okołokrytycznym) oraz związaną z tym reaktorem procedurę działania. Nowy reaktor umożliwia uzyskanie dokładniejszych wyników niż dostępne obecnie alternatywne urządzenia, a także generowanie dokładnych danych eksperymentalnych dotyczących hydrotermicznej konwersji ligniny w wodzie w stanie okołokrytycznym. W efekcie tego naukowcy oczekują, że dojdzie do skrócenia czasu dopracowywania tej ciekawej technologii na poziomie przemysłowym.

Źródło: cordis.europa.eu (HS)

WIELKA BRYTANIA: Buk zwyczajny w Szkocji

Naukowcy z „University of Stirling” oraz „Science and Advice for Scottish Agriculture (SASA)” stwierdzili, że buk zwyczajny powinien zostać zaliczony w poczet rodzimych gatunków drzew w Szkocji. Przeanalizowali oni próbki ponad 800 buków z 42 powierzchni próbnych w Wielkiej Brytanii i porównali je z próbkami pochodzącymi z kontynentu. Według profesor Alistair Jump z „Centre for Environment, Heritage and Policy”, gatunek ten pojawił się w południowo-wschodniej Anglii po ostatniej epoce lodowcowej. Prawdopodobnie dotarł również do Szkocji, lecz pozbywano się go ze względu na wymagania ekologiczne innych gatunków. Według dr Jennifer Sjölund (SASA), sady się go obecnie na dużą skalę wykorzystując sadzonki pochodzące niemal wyłącznie z Wysp Brytyjskich. Buk najprawdopodobniej i tak skolonizowałby Szkocję. Sadzenia tylko przyspieszyły ten proces. Mimo to nadal uważany jest on za gatunek obcy przez wielu właścicieli gruntów. Wyniki badań, finansowane przez Natural Environment Research Council (NERC) i opublikowane w „*Journal of Biogeography*”, skłaniają do dyskusji nad tym co uważamy za naturalne lub nienaturalne.

Źródło: www.sciencedaily.com (TH)

CZARNOGÓRA: Polak podejrzewany o spowodowanie pożaru lasu

Policja z miasta Herceg Novi w Czarnogórze podała, że zatrzymała na 72 godziny 18-letniego Polaka, którego podejrzewa się o wywołanie pożaru w lesie niedaleko plaży w mieście Zanjice nad Adriatykiem. Według policyjnego komunikatu, Polak miał wyrzucić niedopałek papierosa w pobliskie zarośla. Potem turysta wrócił spokojnie na plażę. Pożar szybko rozprzestrzenił się w lesie, ale został opanowany dzięki akcji z użyciem śmigłowca i samolotów gaśniczych. Osiemnastolatek po kilku godzinach przesłuchania, przyznał się do winy. Polak będzie teraz odpowiadał za spowodowanie ogólnego zagrożenia dla bezpieczeństwa.

Przypomnijmy na półwyspie Lustica w ubiegłych tygodniach doszło kilka razy do pożarów, w których gaszeniu brały udział samoloty NATO. Policja podejrzewa o ich spowodowanie podpalaczy, dlatego prowadzi szeroko zakrojone poszukiwania na terenie gmin Herceg Novi, Tivat i Kotor.

Źródło: www.cdm.me (HS)

AUSTRALIA: Najdroższe drzewo w Melbourne

Najdroższe drzewo w Melbourne w dzielnicy „South Yarra” wyceniono na 1,7 mln dolarów – tyle ile średniej wielkości dom na przedmieściach tego miasta. Figowiec wielkolistny stoi w „Fawkner Park” od 1888 roku. Jego wartość wyceniono na podstawie danych o wysokości, wieku, stanie zdrowotnym, parametrów korony i walorów estetycznych. W Melbourne znajduje się ponad 77 tys. drzew, należących do 388 gatunków, wśród których dominują eukaliptus, wiąz, topola, platan i dąb. Ich łączną wartość wyceniono na 770 mln dolarów. 667 drzew znajduje się pod ścisłą ochroną ze strony władz miasta. Melbourne od lat uważane jest za jedno z najlepszych miast pod względem jakości życia, także dzięki dobrze rozwiniętej zieleni miejskiej. W dzielnicach „South Yarra” i „Carlton” dominują wiązy, w centrum miasta i „Southbank” – platany, a w „Fishermans Bend” - gatunki rodzime. Najniższy, choć i tak bardzo wysoki wskaźnik pokrycia przez korony ma dzielnica „Parkville” – aż 19,4%. Do 2040 roku najwyższy wskaźnik pokrycia przez korony w dzielnicy „Kensington” ma wzrosnąć z 19,7% do 45%.

Do 2040 roku wskaźnik pokrycia przez korony drzew ma na terenie całego miasta wzrosnąć z 22% do 40% i przyczynić się do obniżenia średniej temperatury w tej metropolii o 4 stopnie Celsjusza.

Źródło: www.heraldsun.com.au (TH)

WŁOCHY: Jak mafiosi kotami las podpalali

Do wyjątkowo okrutnych metod posunęli się włoscy mafiosi rezydujący u podnóża Wezuwiusza. W celu podpalenia lasów porastających tamtejsze okolice mieli używać żywych pochodni tj. kotów. „Bohaterscy” gangsterzy przywiązywali zwierzętom do ogonów nasączone benzyną szmaty a następnie pędzili je w las. Zdarzało się, że bezpośrednio podpalali całe zwierzęta. Te barbarzyńskie praktyki potwierdzają spalone ciała kotów znalezione na pożaryskach. Pożary wzniecone w ten sposób wymusiły masowe ewakuacje ludności zamieszkującej podnóżę wulkanu.

Źródło: www.independent.co.uk (BK)

NIEMCY: Szczątki amerykańskiego pilota odnalezione 72 lata po wojnie

W lesie w pobliżu miasta Lindau w południowo-zachodnich Niemczech (Bawaria, nad Jeziorem Bodeńskim) odnaleziono szczątki pilota Army Air Forces, który rozbił się tam swoim samolotem 16 kwietnia 1945 roku. Dwie osoby odnalazły wrak jego samolotu, lecz jego doczesne szczątki odnaleziono dopiero po dokładnym przeszukaniu, pod rozłożystymi korzeniami drzewa. Był to porucznik William Gray z Kirkland, USA. Pochowano go ze wszystkimi honorami w Tahoma obok jego przyjaciela – porucznika Jima Louviera który powrócił po wojnie do kraju i dożył sędziwego wieku 89 lat.

Przyjaciele obiecali sobie że w razie śmierci jednego z nich, drugi zaopiekuje się jego rodziną. Louvier dotrzymał słowa i ożenił się z młodszą siostrą porucznika Graya.

Źródło: www.foxnews.com (TH)